

**УЛААНБААТАР ХОТ СОНГИНОХАЙРХАН
ДҮҮРГИЙН 20-Р ХОРООНЫ НУТАГТ ОРШИХ
“УЛААНБААТАР КЛИНКЕР БОЛОВСРУУЛАХ
ҮЙЛДВЭР” 2023 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЕНЕЖМЕНТИЙН БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

ААН-ИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР : МОНЦЕМЕНТ БИЛДИНГ МАТЕРИАЛС ХХК- 5106567

Баталсан :

БОАЖЯ-ны ХБОНУГ-ын мэргэжилтэн

/ /

Тайлан боловсруулсан:

Монцемент Билдинг Материалс ХХК

Үйл ажиллагаа эрхэлсэн захирал

Байгаль орчны мэргэжилтэн

/Ц.Халиун/

/С. Сувд-Эрдэнэ/

Улаанбаатар хот

2023 он

ГАРЧИГ

БҮЛЭГ I: ТӨСЛИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ	2
1.1 Төслийн ерөнхий мэдээлэл	2
1.2 Төслийн талбайн байршил	2
1.3 “Улаанбаатарын клинкер боловсруулах үйлдвэр”-ийн товч танилцуулга.....	4
1.4 Үйлдвэрийн технологи, бүтэц, тоног төхөөрөмж.....	5
1.4.1 Үйлдвэрийн технологийн схем	5
БҮЛЭГ II: СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ, БУУРУУЛАХ, АРИЛГАХ АРГА ХЭМЖЭЭ	6
2.1. Агаарын бохирдлыг бууруулах арга хэмжээ.....	6
2.2 Хөрсний эвдрэл, элэгдэл, бохирдолыг бууруулах арга хэмжээ	7
2.3 Гадаргын ба гүний усанд үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах	8
2.4. Ургамал, амьтны хамгаалах талаар	8
2.5. Амьтны аймагт үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах зөвлөмж	8
БҮЛЭГ III: БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН.....	10
3.1 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний тайлан.....	10
3.2 Тохижилт ногоон байгууламжийн тайлан.....	18
3.3. Осол эрсдлийн менежментийн тайлан.....	20
3.4 Хог хаягдын менежментийн тайлан.....	24
3.6. Удирдлага зохион байгуулалтын тайлан	29
3.7. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх хуваарь.....	30
АШИГЛАСАН МАТЕРИАЛ	33
ХАВСРАЛТУУД.....	34

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 1. Төслийн талбайн байршил.....	2
Зураг 2. Талбайн байршлын тойм зураг.....	3
Зураг 3. Төслийн одоогийн төлөв байдал	4
Зураг 4. Үйлдвэрэс гарч буй цемент	4
Зураг 5. Үйлдвэрийн схем зураг	6

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1. Төслийн талбайн координат цэг	3
Хүснэгт 2. БОМТын зардлын	10
Хүснэгт 3. Төслийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний тайлан	11
Хүснэгт 4. Ногоон байгууламж ажлын тайлан, зардал	13
Хүснэгт 5. Нөхөн сэргээх арга хэмжээний зорилт, баримтлах стандарт аргачлал.....	13
Хүснэгт 6. Осол эрсдлийн менежментийн тайлан.....	14
Хүснэгт 7. Хог хаягдлын менежментийн арга хэмжээний зардал	15
Хүснэгт 8. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн тайлан.....	17
Хүснэгт 9. Удирдлага зохион байгуулалтын арга хэмжээний тайлан.....	18
Хүснэгт 10. Олон нийтэд тайлагнах хуваарь, тайлан.....	19

БҮЛЭГ I: ТӨСЛИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

1.1 Төслийн ерөнхий мэдээлэл

➤ *Төслийн нэр:* “Монцемент билдинг материалс”ХХК-ийн “Улаанбаатарын клинкер боловсруулах үйлдвэр” төслийн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ

➤ *Гүйцэтгэгч:* “Ашид Таван Эрдэнэ” ХХК

Улсын бүртгэлийн дугаар: 9011645079 /РД: 6138004/

Гүйцэтгэгчийн хаяг, утас : УБ хот, Баянгол дүүрэг, 3-р хороо, 2-р хороолол, 84/2 оффис, 2 давхарт 204 тоот, Утас: 88103619

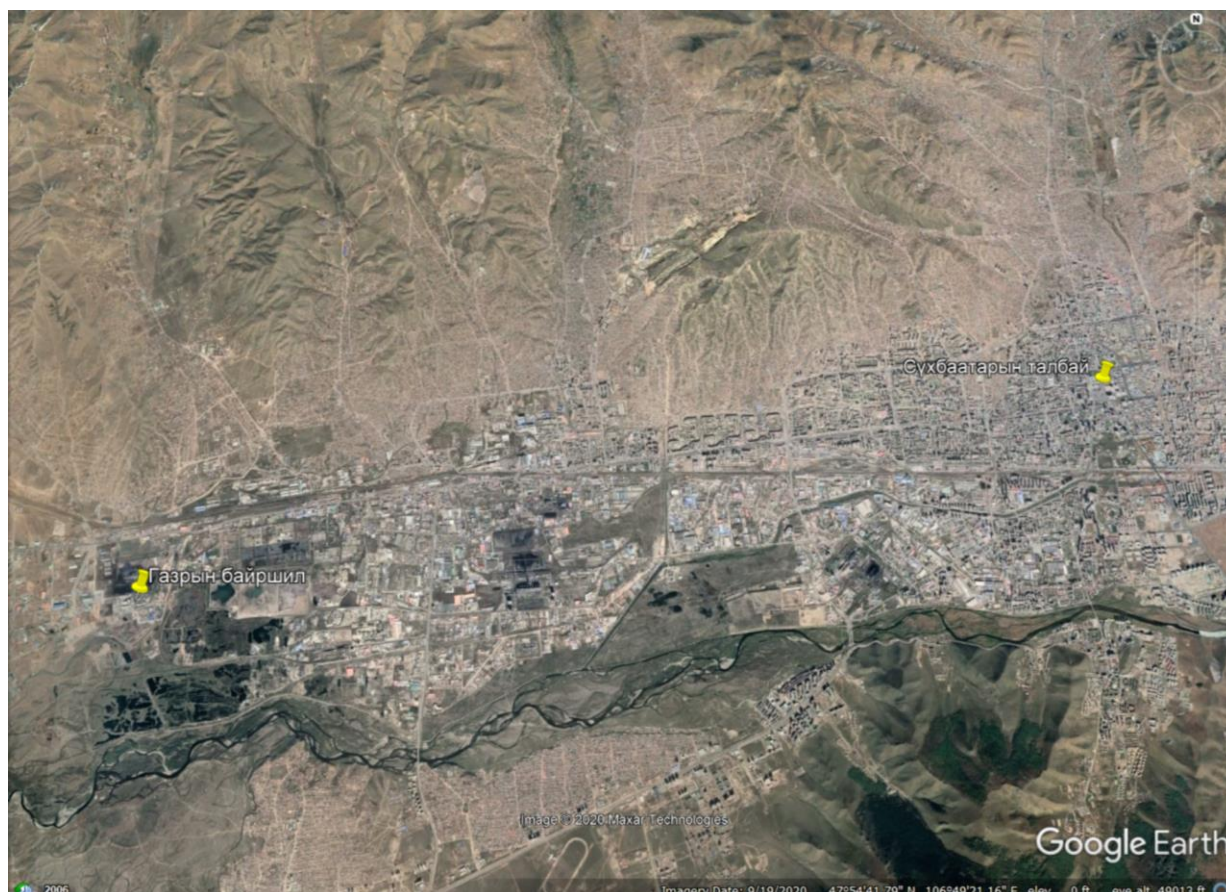
➤ *Захиалагч:* “Монцемент билдинг материалс” ХХК

Улсын бүртгэлийн дугаар: 9011047076 /РД: 5106567/

Захиалагчийн хаяг, утас: Улаанбаатар хот. Сүхбаатар дүүрэг 1-р хороо, 13, автозамчдын, Монполимет коплекс, Утас: 99045481

1.2 Төслийн талбайн байршил

“Улаанбаатарын клинкер боловсруулах үйлдвэр” төсөл нь Улаанбаатар хотын Сонгинохайрхан дүүргийн 20-р хороонд Улаанбаатар хотын төвөөс 23 км, 22-ын товчооноос зүүн урагш 1.3 км-т зайд байрладаг.

2.

1.

№	Уртгаг	Өргөрөг
1	106°43'37.14"E	47°53'38.65"N
2	106°43'45.24"E	47°53'39.56"N
3	106°43'47.90"E	47°53'32.59"N
4	106°43'38.66"E	47°53'31.77"N

“Улаанбаатарын клинкер боловсруулах үйлдвэр” төсөл нь “Монполимет” ХХК-ийн эзэмшлийн №000016918 гэрчилгээний дугаартай, 3.29 га талбайтай, үйлдвэр үйлчилгээний зориулалттай газрыг гэрээгээр ашигладаг.

Үйлдвэрийн хойд талд “Таван толгой шахмал түлшний үйлдвэр”, баруун талд “Тор газ” ХХК, зүүн талд нь “Магнай трэйд” ХХК, “Жаст ойл” ХХК, “Дашваанжил” ХХК, “Ойн бирж” ХХК зэрэг түлш, хийн түлшний компаниуд үйл ажиллагаа явуулж байна.

3.

1.3 “Улаанбаатарын клинкер боловсруулах үйлдвэр”-ийн товч танилцуулга

“Монцемент Билдинг Материалс” ХХК нь “Улаанбаатар клинкер боловсруулах үйлдвэр”-ийг /УБКБҮ/ 2019 онд ашиглалтанд оруулж барилгын цемент үйлдвэрлэж байна.

Төслийн ангилал, төрөл: Барилгын материалын үйлдвэрлэл

Төслийн ач холбогдол, зорилго: Хэрэглэгчдэд илүү ойртож, хэрэгцээ шаардлагад нь нийцсэн, стандарт шаардлага хангасан цемент үйлдвэрлэж, түргэн шуурхай, хямд, чанартай бүтээгдэхүүнийг түгээх.

Бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл: УБКБҮ нь Монгол улсын MNS 974-2008, MNS 3091-2008 зэрэг стандартуудыг хангасан OPC 42.5, PC 42.5, PC 52.5, CPC 32.5 портланд цемент, мөн сульфатын орчинд тэсвэртэй цемент үйлдвэрлэнэ. Цементийнхээ хэрэгцээнээс хамаарч 40 хүртлэх хувийг 50 кг-аар, 60 хувийг задгай байдлаар зах зээлд нийлүүлнэ. Хэрэгцээ гарвал 1 тн-оор шуудайтай үйлдвэрлэж өгнө.

4.

Үйлдвэрийн үндсэн түүхий эд: “Монцемент Билдинг Материалс” ХХК-ийн Дундговь аймгийн Өргөн суманд байрлах “Өргөн” үйлдвэрт үйлдвэрлэсэн чулуунцар байх бөгөөд нэмэлт түүхий эдүүд нь үнс, гөлтгөнө, шохойн чулуу болно.

Төслийн хүчин чадал: Улаанбаатарын клинкер боловсруулах үйлдвэрийн үндсэн тоног төхөөрөмж нь 60 тн/цаг-ийн хүчин чадалтай 2 ширхэг тээрэм бөгөөд цагт 120 тн, хоногт 2400 тн цемент үйлдвэрлэх хүчин чадалтай.

Үйлдвэр нь ХАБЭА хэлтэс, чанарын хэлтэс, үйлдвэрлэлийн хэлтэс, засварын хэлтэс, хүний нөөц захиргааны хэлтэс гэсэн үндсэн 5 хэлтсээс бүрдэх бөгөөд нийт 70 гаруй ажилтантай.

1.4 Үйлдвэрийн технологи, бүтэц, тоног төхөөрөмж

“Монцемент билдинг материал”ХХК нь “Улаанбаатар хотын клинкер боловсруулах үйлдвэр”-ийг барих ажилтай холбоотойгоор 2013 оноос БНХАУ, ОХУ, Герман, Швед, Итали зэрэг орнуудын ижил төстэй үйлдвэрүүдийг үзэж танилцах, судлах ажлыг хийсэн бөгөөд судалгааны ажилдаа тулгуурлан үндсэн техник, тоног төхөөрөмжийг дэлхийд тэргүүлэгч үйлдвэрүүдээс авч сонгох ажлыг хийсэн.

Иймд УБКБҮйлдвэр нь орчин үеийн техник тоног төхөөрөмжтэй байгаль орчинд сөрөг нөлөөлөлгүй, эко үйлдвэр юм. УБКБҮ–ийг сонгохдоо дараах зүйлийг анхааран сонголт хийсэн.

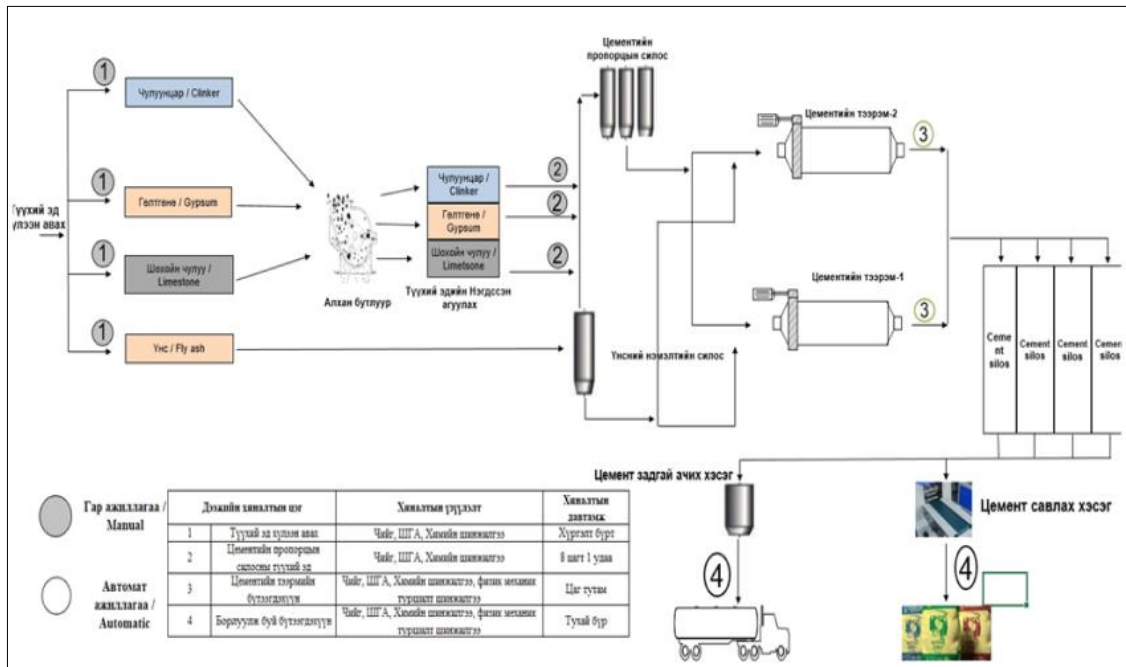
Үүнд:

- ◁ Орчин үеийн өндөр хүчин чадалтай, автоматжуулсан тоноглолоор хангах,
- ◁ Жилийн аль ч улиралд +40 °С ээс -40 °С хэмд цемент үйлдвэрлэх чадвартай дэвшилтэт технологийг ашиглах,
- ◁ Тоосжилтын хэмжээг хамгийн бага түвшинд барих /<30 mg/Nm³/ технологитой.
- ◁ Дуу чимээг орчинд тархахаас тусгаарласан тусгай технологи бүхий бүтэцтэй.

1.4.1 Үйлдвэрийн технологийн схем

Тус үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийг сонгохдоо орчин үеийн дэвшилтэд технологид тулгуурласан тоног төхөөрөмжийг сонгосон. Үйлдвэр нь үндсэн дараах бүтэцтэй. Үүнд:

- Вагоноор түүхий эд хүлээн авах /Чулуунцар, гөлтгөнө, шохойн чулуу, үнс/
- Алхан бутлуур
- Түүхий эдийн нэгдсэн агуулах
- Цементийн пропорцын силос
- Үнсний нэмэлтийн силос
- Цементийн тээрэм 1, 2
- Цементийн агуулах
- Цементийн задгай ачих хэсэг
- Цементийн савлах хэсэг

5.

БҮЛЭГ II: СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ, БУУРУУЛАХ, АРИЛГАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

Төслийг хэрэгжүүлснээр байгаль орчны төлөв байдалд гарч болох сөрөг нөлөөллийг бууруулах буюу арилгах явдал нь төслийг хэрэгжүүлэх үеийн гол зорилго болно. Иймд төслийн болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний талаар дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх шаардлагатай.

2.1. Агаарын бохирдлыг бууруулах арга хэмжээ

Тоосжилтыг бууруулах:

“Монцемент Билдинг Материалс”ХХК нь тоосжилтын хэмжээг хамгийн бага түвшинд барих /<math><30 \text{ mg/Nm}^3</math>/ технологитой буюу хамгийн сүүлийн үеийн цементийн үйлдвэрийн технологийг нэвтрүүлсэн нь агаар орчинд үүсэх тоосжилт, дуу чимээ нь харьцангуй бага юм.

Гэвч түүхий эд буулгах, хадгалах, үйлдвэрийн үйл ажиллагаа, цемент савлагаа, ачих, тээвэрлэх зэрэг үйл ажиллагаанаас үүсч буй тоосжилтыг бууруулж байгаль орчин, хүний эрүүл мэндийг хамгаалах арга хэмжээг тогтмол хэрэгжүүлэх нь зүйтэй. Үүнд:

- Түүхий эд хүлээн авах хэсгийн агаарын тоосжилт бууруулах тоног төхөөрөмж, агуулахын агааржуулалт, үйлдвэрийн битүүмжлэлтэй тоног төхөөрөмжийн засвар үйлчилгээг тогтмол хийж, хяналт тавих.
- Үйлдвэр, агуулах, савлагааны хэсэг, цемент ачих хэсэг зэрэг шаардлагатай газруудад нэмэлтээр ханцуйт филтер байршуулах
- Үйлдвэрийн орчны эвдрэлд орсон сул шороотой талбайг ургамалжуулан нөхөн сэргээх.

-
- Машин паркын талбайг хатуу хучилттай болгох. Салхины хурд, агаарын чийгшил болон хуурайшилт зэргээс шалтгаалан жилийн дөрвөн улиралд харилцан адилгүй тоосжилт үүсдэг. Хавар, намрын хуурайшилттай улиралд салхины хурд 10-13 м/с хүртэл ширүүсэх үед тоосжилт нэмэгддэг.
 - Агуулах, түүхий эд ачиж буулгах талбайд усалгаа хийж байх
 - Ажилчдын эрүүл мэндэд тоосжилт нөлөөлөхөөс урьдчилан сэргийлж хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэлээр тогтмол хангах

Хорт хийг бууруулах:

Үйлдвэрийн үйл ажиллагаанаас агаар орчинд хорт хий үүсгэх хүчин зүйл байхгүй. Харин цемент тээвэрлэх техник хэрэгсэлээс хорт хий ялгарна. Агаар мандалд хаягдах хорт бодисуудын хэмжээг бууруулахын тулд тэдгээрийн оношлогоо, тохиргоо, үйлчилгээг тогтмол хийж, ашиглалтын нөхцлийг сайжруулахын зэрэгцээ дотоод шаталтат хөдөлгүүрийн утааны янданд шүүлтүүр тавих замаар багасгах арга хэмжээ авах шаардлагатай.

2.2 Хөрсний эвдрэл, элэгдэл, бохирдолыг бууруулах арга хэмжээ

“Монцемент Билдинг Материалс”ХХК-ийн хэрэгжүүлж буй цементийн үйлдвэрийн төслийн хүрээнд хөрсний онцгой их болон хүчтэй эвдрэл үүсэхгүй боловч төслийн үйл ажиллагааны нөлөөгөөр хөрсний элэгдэл, эвдрэлд орж хөрсний үржил шимт нөөц багассан. Мөн хээрийн судалгаагаар микробиологийн бохирдол илэрч бохирдолтой хөрстэй байна. Төслийн эхний зураг төсөлд ногоон байгууламжыг төлөвлөсөн байгаа боловч ногоон байгууламж хийгдээгүй байна. Иймд хөрс орчныг хамгаалах, бохирдолоос урьдчилан сэргийлэх дараах арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлэх шаардлагатай. Үүнд:

- Үйлдвэрийн хашааны дагуу болон үйлдвэрийн эргэн тойрны сул шороотой талбайнуудыг ургамалжуулж, модлог ургамал тариалах, орчны өнгө үзэмжийг сайжруулах
- Машин паркын талбай, засварын цэгийг засаж тохижуулж хөрс органик бохирдлоор бохирдохоос урьдчилан сэргийлэх.
- Хатуу хог хаягдлыг засаж тохижуулах.
- Дулааны улиралд хөрсний микробиологийн бохирдлоос урьдчилан сэргийлж хатуу шингэн хог хаягдлын цэг болон шаардлагатай газруудад ариутгал халдваргүйжүүлэлт хийх
- Ахуйн хог хаягдал, машин техникийн засвар үйлчилгээ зэргээс хөрс бохирдож болзошгүй тул хөрсний бохирдолоос урьдчилан сэргийлэх болон бохирдсон хөрсийг саармагжуулах төлөвлөгөөг боловсруулах, бохирдлыг бууруулах багаж хэрэгслийг

урьдчилан бэлдэх. Үүнд: бохирдсон хөрс, асгарсан тос маслыг хамж авах хүрз, сав, бохирдлыг шингээх даавуу, модны үрдэс гэх мэт.

2.3 Гадаргын ба гүний усанд үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах

Төсөл хэрэгжүүлэх талбайд гадаргын ус байхгүй боловч хур тунадас ба үерийн усаар хог хаягдал, химийн бодисын хольц бүхий нарийн ширхэгтэй материал зөөгдөж тархан газрын гадаргыг бохирдуулах, гүний усанд нөлөөлөхөөс хамгаалах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, үйлдвэрийн орчинд хур борооны ус, үерийн ус орохоос урьдчилан сэргийлж хамгаалах суваг, шуудуу татах шаардлагатай. Ахуйн шингэн болон хатуу хог хаягдлын менежментийг хэрэгжүүлж ахуйн хатуу хаягдлаа ялган боловсруулах.

- Ахуйн хаягдал ус болон үйлдвэр, агуулахад цэвэрлэгээ хийсэн усаар гадаргын болон газрын доорхи усны нөөцийг бохирдуулахгүй байх арга хэмжээг авч ажиллах
- Агуулахыг тойруулан гадаргын усны урсацын суваг шуудууг байгуулах ингэснээр гадаргын урсац агуулах руу орж бохирдохоос сэргийлнэ.
- Химийн бодис ачиж, буулгах, тээвэрлэх, зөөх үеийн асгаралтаас урьдчилан сэргийлж ажилчдад байгаль орчны сургалт, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, болзошгүй эрсдийн сургалтуудыг тогтмол явуулах, байгаль орчныг хамгаалах анхан шатны мэдлэг олгох.

2.4. Ургамал, амьтны хамгаалах талаар

Хөрсний элэгдэл эвдрэлийн улмаас хөрсний ус чийг багасах, бүтэц эвдрэх, ургамал ургах тааламжтай нөхцөл алдагдах нөлөөтэй тул ургамлан нөмрөг өөрчлөгдөж устахад хүрнэ. Иймд дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх шаардлагатай.

- Ургамлан бүрхэвчийг сөрөг нөлөөллөөс хамгаалах нэг гол арга нь элдэв химийн найрлага бүхий тоосонцорыг орчинд тархаахгүй байлгахад оршино. Мөн автозамын сүлжээ, барилга байгууламж бүтээн байгуулалтын төлөвлөгөөг оновчтой тодорхойлох
- Хөрсжүүлэлт, ургамалжуулалтын ажлыг холбогдох технологи, стандартын дагуу хамгийн зохистой хугацаа норм хэмжээ, агро-арчилгааны дагуу гүйцэтгэхэд мэргэжлийн байгууллагатай хамтран тухайн орчинд ногоон байгууламж байгуулах
- Мод, бутлаг ургамлаар орчныг тохижуулах
- Хүн, техник, хог хаягдлын нөлөөгөөр байгалийн ургамал устах, талхлагдах, хөл газрын ургамал давамгайлж зүйлийн бүрдэл өөрчлөгдөхөөс урьдчилан сэргийлэх

2.5. Амьтны аймагт үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах зөвлөмж

- Төслийн талбай орчинд зэрлэг ан амьтан байхгүй боловч хүнд ойрымсог хөхтөн амьтан, шувуу үхэж хорогдох, хордох, үүрлэх зэргээс сэргийлэхийн тулд үйлдвэрийн барилга байгууламж, төслийн талбайд амьтан орохоос хамгаалах арга хэмжээ авах.
- Төсөл хэрэгжих газраас доош орших гадаргын усны нөөцийг хамгаалах асуудлыг нарийвчлан авч үзэх шаардлагатай. Голын хурдас дахь гадаргын болон гүний усны

хүрэлцээ нүүдлийн амьтдад амин чухал байдаг учраас эдгээр усны нөөцийг хамгаалах нь төслийн зүгээс үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг хязгаарлах үндсэн хүчин зүйл болно.

- Төслийн талбай орчинд, хог хаягдал түр хадгалах цэгт элдэв мэрэгчид, шувуу, шавьж элбэгших явдлыг хянах.

БҮЛЭГ III: БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө нь төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэрийн байгаль орчныг хамгаалах, зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээгээр тогтоосон сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах, урьдчилан сэргийлэх, төсөл хэрэгжих орчинд үүсэж болзошгүй сөрөг үр дагаврыг хянах, илрүүлэх үндсэн зорилго бүхий эрхзүйн баримт бичиг юм.

“Монцемент Билдинг Материалс” ХХК-ийн хэрэгжүүлж буй төслийн үйл ажиллагааны явцад байгаль орчин, хүн амын эрүүл мэндэд үзүүлэх гол сөрөг нөлөөлөлүүд тэдгээрийн цар хүрээг тооцон сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, багасгах арга хэмжээний зөвлөмжийн хүрээнд энэхүү байгаль орчны менежментийн биелэлтийн тайланг боловсрууллаа.

Улаанбаатар хот Сонгинохайрхан дүүргийн 20-р хорооны нутагт байрлах “Улаанбаатар клинкер боловсруулах үйлдвэр”-ийн 2023 оны байгаль орчны менежментийн биелэлтийн тайланг авч хэрэгжүүлэхэд тулд нийт *Хорин найман сая гурван зуун найман мянга гурван зуун тавин таван* (28'308'355) төгрөг зарцуулсан байна.

: 2 .

Д/д	Бүрэлдэхүүн хэсгүүд	Төсөв /мян.төг/
3.1.	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний тайланг	9348.0
3.2.	Тохижилт ногоон байгууламжийн зардал	200.0
3.3.	Осол эрсдэлийн менежментийн тайлан	960.0
3.4.	Хог хаягдлын менежментийн тайлан	4548.7
3.5.	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	4400.0
3.6.	Удирдлага зохион байгуулалтын тайлан	8751.3
3.7.	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг олон нийтэд тайлагнах хуваарь	300.0
2023 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлангийн төсөв		28 308.3

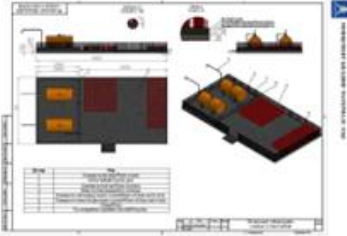
3.1 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний тайлан

Төслийн үйл ажиллагаанаас хүрээлэн буй орчинд нөлөөлөх нөлөөллийг бүрэлдэхүүн тус бүрээр авч үзэн тодорхойлоход нөлөөллийн эрчмийн үнэлгээ бага буюу үр дагаврын нөлөөллийн үнэлгээ багатай төсөл юм. Иймд сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөнд агаар орчин, хөрс, ургамлан бүрхэвчид нөлөөлөх нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээг төлөвлөв. Хөрс, ургамлыг нөхөн сэргээх төлөвлөгөөг тохижилт ногоон байгууламжийн бүлэгт дэлгэрэнгүй тусгав. Төслийн нөлөөллийн бүсэд зэрлэг ан амьтан, гадаргын уст цэг байхгүй.

1.

№	Болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хүрээ	Нэгжийн өртөг /мян.төг/	Нийт зардал /мян.төг/	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Зураг
1. АГААР ОРЧИНД ҮЗҮҮЛЭХ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ БАГАСГАХ УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ								
1	Тоосжилт, агаарын бохирдлын эх үүсвэрүүд: - Түүхий эд ачиж, буулгах - Агуулах, үйлдвэр - Цемент ачиж, тээвэрлэх - Тээврийн хэрэгсэл, машинуудаас улсын үзлэг шалгалтаар хамруулах	Тоосжилт бууруулах ханцуйт пилтер тогтмол солих	Тоосжилт бууруулах 34 шүүлтүүр	Үйл ажиллагааны зардал		Улиралд 1 удаа	Тоосжилт бууруулах зорилгоор 2000 гаруй ширхэг ханцуйт фильтерийг 3 удаагийн давтамжтай сольж байрлуулсан.	
		Төслийн үйл ажиллагаанд ашиглах машин техникүүдийг улсын үзлэгт хамруулах агаарын бохирдлын төлбөр төлөх	Тээвэрлэлт болон төсөлд ашиглагдах машин техник	58.0	6x58.0=348.0	2023 он	Үйлдвэрийн авто машин зорчдог нийт 6958 метр замыг хатуу хучилттай болгосон.	
2		Агаарын чанарын шинжилгээг, салхины хурд, чиглэл, цаг агаарын байдалтай уялдуулан, бохирдуулагч эх үүсвэрүүдийг хамруулсан байдлаар, тодорхой давтамжтайгаар хяналын цэгүүдэд (хяналтын цэгийг тэмдэгжүүлэх) хийж байхаар ОХШХ-т тусган хэрэгжүүлэх	Үйлдвэрлэл ийн бүсэд	ОХШХ-т хамаарна		Жилд 1 удаа	ОХШХ-т тусгасан	

3		Дотоод тээвэрлэлтээс үүсэх тоосжилтийг дарах зорилгоор тоос дарах усалгаа хийх (зуны улиралд), Зам талбайн усалгааг тодорхой хуваарийн дагуу хийж хэвших.	Тээвэрлэлт ийн зам дагуу	Үйл ажиллагааны зардал	7 хоногт 2-3 удаа Тоосжилт ихтэй хуурайшилтт ай нөхцөлд өдөр бүр	Дотоод тээвэрлэлтээс үүсэх тоосжилтийг дарах зорилгоор тоос дарах усалгааг нийт 40 удаа хийсэн.	
4		Тоосжилт бууруулах барилга байгуулмжын хийцлэл өөрчлөх	Вагон буулгах, туузан дамжлага	Үйл ажиллагааны зардал	2023 он	Вагон буулгах хэсэг болон туузан дамжлагын битүүмж, 3 цэгт хаалт хашилт сайжруулах ажлыг хийж гүйцэтгэсэн.	
2.ХӨРС, УРГАМЛАН БҮРХЭВЧИД ҮЗҮҮЛЭХ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ, УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН ТАЙЛАН							
1	Газар ашиглалтын явцад хөрсний бүтэц найрлагад өөрчлөлт орох, бохирдуулах, хөрс болон ургамлыг гэмтээх.	Хөрсний бохирдлоос урьдчилан сэргийлж шаардлагатай цэгүүдэд явган хүний зам, хатуу хучилт хийх	Хог хаягдал түр хадгалах цэг, машин паркийн талбай	Үйл ажиллагааны зардал	2023 он	Явган хүний замыг нийт 410 метр талбайд хийж гүйцэтгэх ёстой. Одоогоор 50 метр талбайд хийж гүйцэтгэсэн.	
2		Хөрсний чанарын болоод хүнд металлын шинжилгээг тогтмол хийж, хөрсний бохирдолд хяналт тавьж байх, Цаашид шатах тослох материалын асгаралт ихтэй цэг болон бохирдол ихтэй газруудыг хаягжуулан ОХШ-ний тогтмол цэгтэй болгох	Үйлдвэрлэл ийн бүсэд	ОХШХ-т тусгасан	2023 он	ОХШХ-т тусгасан	-

3		Хөрс, ус бохирдуулах жорлонг дарах буюу ашиглалтыг хууль, журамд нийцсэн байдлаар шийдэх.	Үйлдвэрлэл ийн бүсэд	9000.0	Үйл ажиллагааны турш	Шинээр 2 цэгт эко нойл байршуулж, соруулж ашигладаг байдлаар шийдсэн бөгөөд үйлдвэрийн 2 цэгт 2 кабинтай болон 1 кабинтай эко нойл байрлуулсан.	
4		Хөрсний бохирдлоос сэргийлэх зорилгоор ахуйн болон аюултай хог хаягдал, химийн болон шатах, тэсрэх бодис, машин техникийн түлш, шатахуун, тос тосолгооны материалтай хэрхэн харьцах, хадгалах, устгах талаарх сургалтыг байнга зохион байгуулж байх.	Нийт ажилчдад	Үйл ажиллагааны зардал	Үйл ажиллагааны турш	Үйлдвэрийн нийт ажилчдын дунд сургалтыг үйлдвэрийн оффист зохион байгуулсан.	
5		Шатах тослох материалын хадгалах, хуримтлуулах орчинг стандарт шаардлагад нийцүүлэн засварлах (шалыг бетондох, ирмэгээр нь халилтаас хамгаалсан хөвөө хязгаарлагч хийх), зориулалтын савнуудыг хүрэлцээтэй тоогоор бэлдэх, сав нэг бүрт тос хийх хэмжээг тогтоох (хальж, асгахгүй байх) зэрэг арга хэмжээг авах, аль ч тохиолдолд асгаралтаас зайлсхийх, асгарсан тохиолдолд саармагжуулах	Үйлдвэрлэл ийн бүсэд	Үйл ажиллагааны зардал	2023 он	Шатах тослох материалын хадгалах, хуримтлуулах орчинг стандарт шаардлагад нийцүүлэхээр байгууламжийн зураг төсөл хийгдсэн. Барилга байгууламж 2024 онд хийгдэхээр болсон.	

		арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх.					
3. УСАН ОРЧИНГ ХАМГААЛАХ, ҮЗҮҮЛЭХ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ, УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ							
1	Ус ашиглалтын явцад усны бүтэц найрлагад өөрчлөлт орох, бохирдуулах	Усны эх үүсвэрүүдэд онцгой болон энгийн, эрүүл ахуйн хамгаалалтын бүс тогтоож, тэмдэгжүүлэх, холбогдох дэглэмийг мөрдүүлж хэвших	Усны эх үүсвэрүүдэд	Үйл ажиллагааны зардал	2023 он	Усны эх үүсвэрүүдэд онцгой болон энгийн, эрүүл ахуйн хамгаалалтын бүс тогтоож, тэмдэгжүүлсэн. Мөн битүүмжийг сайжруулсан.	
Нийт дүн					9348.0		

Төслийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний ажлын зардал нийт 9 348 000 төгрөг болсон.

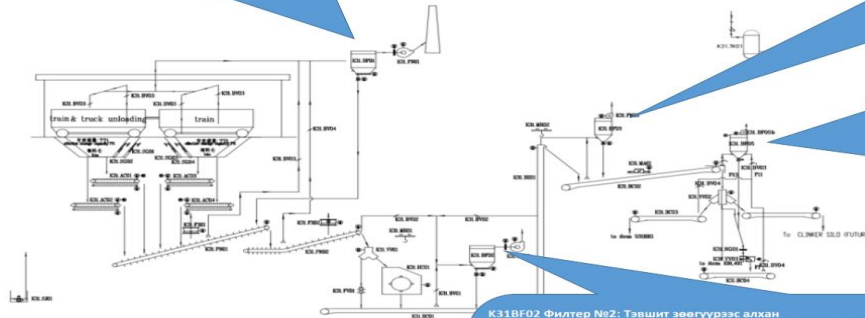
К31ВF01 Филтер №1: Үндсэн воган буух байгууламжаас, тавшит зөөгүүрээс сорох ханцуйт филтер юм.
 Загаарын төрөл: DMC30
 Хүчин чадал: 46800 м³/цаг
 Шүүлтүүрийн талбай: 651м²
 Шүүлтүүрийн салхины хурд: 1.0м / с
 Оролтын агууламж: <1000 г / м³
 Гаралтын цаг дэх тоосны агууламж: <30 мг / м³
 Тоос цуглуулагчийн эсэргүүцэл: <1200Па
 Саряг даралт: 6500 Па
 Шахан агаарын даралт: 0.5 ~ 0.7 Мра
 Агаарын хэрэглээ: 0.6 Нм³ / мин

Сорох винталятор:
 Загаарын төрөл: YG-39№9, 7D цагийн зүүний дагуу 45°
 Агаарын хэмжээ: 19926м³ / цаг
 Бүрэн даралт: 3225Па
 Хурдны эргэлт: 960р / мин

К31ВF03 Филтер №3: К31ВE01 элеватороос К31ВC02 туузан зөөгүүрлүү материал унах хоолой сорох филтер юм.

Загаарын төрөл: DMC80
 Хүчин чадал: 4000 м³ / цаг
 Нийт шүүх талбай: 60 м²
 Шүүлтүүрийн хурд: 1.2 м / с
 Шүүлтүүрийн уутны ашиглалтын хугацаа: 3 жил
 Оролтын тоосны агууламж: <100г / Нм³
 Гаралтын тоосны агууламж: <30мг / нм³
 Тонот төхөөрөмжийн эсэргүүцэл: <1200Па
 Агаарын хангамжийн даралт: 0.5-0.7 Мра
 Шахан хийн хэрэглээ хийн хэрэглээ: 0.2 Нм³ / мин
 Шахан агаарын даралт: 0.5 ~ 0.7 Мра

К31ВF05 Филтер №5: К31ВC02 туузан зөөгүүрээс элеватороос К31ВC03,04 туузан зөөгүүрлүү материал унах хоолой сорох филтер юм.

Загаарын төрөл: DMC80
 Хүчин чадал: 6000 м³ / цаг
 Нийт шүүх талбай: 80 м²
 Шүүлтүүрийн хурд: 1.2 м / с
 Шүүлтүүрийн уутны ашиглалтын хугацаа: 3 жил
 Оролтын тоосны агууламж: <100г / Нм³
 Гаралтын тоосны агууламж: <30мг / нм³
 Тонот төхөөрөмжийн эсэргүүцэл: <1200Па
 Агаарын хангамжийн даралт: 0.5-0.7 Мра
 Шахан хийн хэрэглээ хийн хэрэглээ: 0.2 Нм³ / мин
 Шахан агаарын даралт: 0.5 ~ 0.7 Мра

К31ВF02 Филтер №2: Тавшит зөөгүүрээс алхан бүтлүүрлүү материал унах хэсгээс болон К31ВC01 буюу туузан зөөгүүрээс сорох ханцуйт филтер юм.

Сарастуу - 7,800 М³/Нонш
 Загаарын төрөл: PPCS64-4Хүчин чадал: 16740 м³ / цаг
 Нийт шүүлтүүрийн талбай: 256м²
 Шүүлтүүрийн уутны ашиглалтын хугацаа: 3 жил
 "Оролтын төвлөрөл: < 1000 г / м³
 "Гаралтын цаг дэх тоосны агууламж: <30 мг / м³
 Тоос цуглуулагчийн эсэргүүцэл: 1470 ~ 1770 Па
 Холхон дээр ууулах даралт: 8000 Пап
 Дулаан хадгалах талбай: 55 м²
 Шахан агаарын даралт: 0.5 ~ 0.7 Мра
 Агаарын хэрэглээ: 1.2 Нм³ / мин

6 .

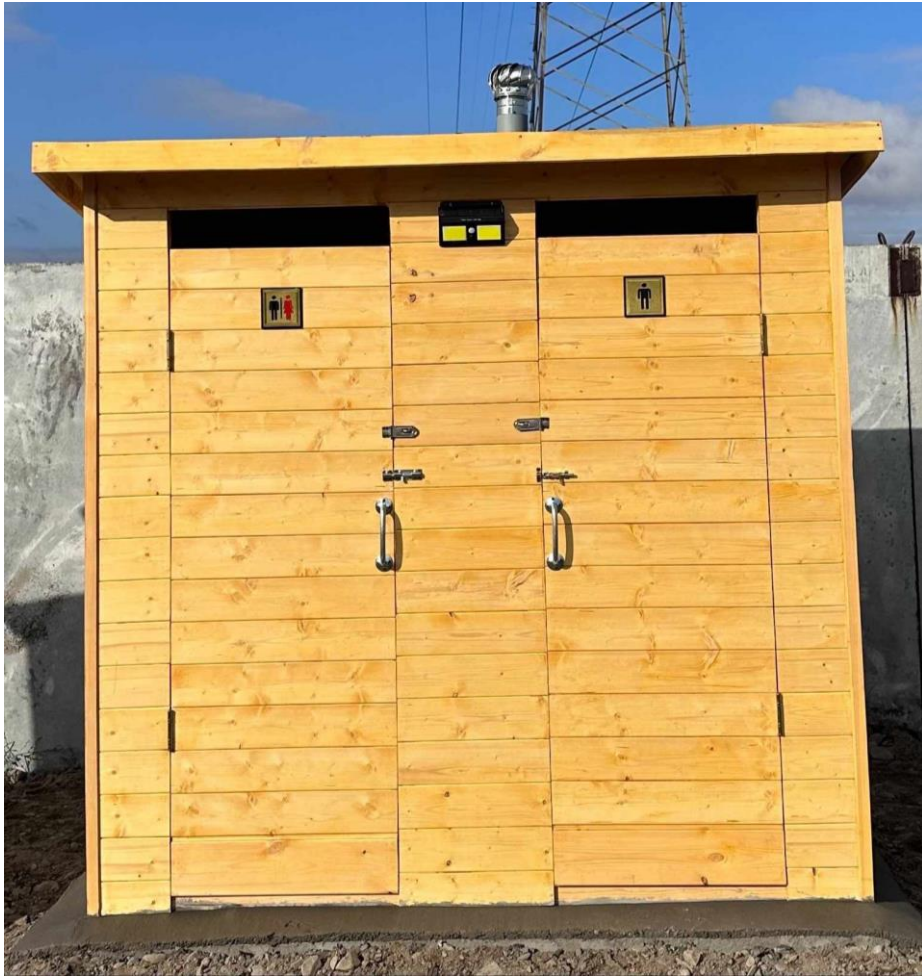

7 .

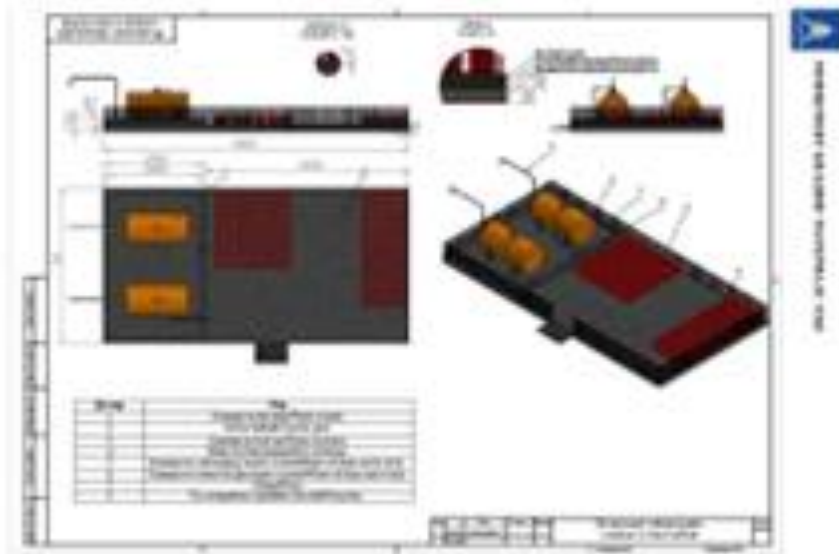
,

8 .

9 .

10 .

3.2 Төхижилт ногоон байгууламжийн тайлан

“Монцемент Билдинг Материалс” ХХК нь Улаанбаатар хотын Сонгинохайрхан дүүргийн нутагт байрлах “Монполимет” ХХК-ийн эзэмшлийн 3.3 га газрыг гэрээгээр ашигладаг. Нийт газрын ургамлан бүрхэвч устсан, хөрсний А үе давхарга буюу үржил шимт хэсэг талхлагдсан төлөв байдалтай. Иймд аливаа газар эзэмшигч нь Газрын тухай хууль 50-р зүйл, Газрыг үр ашигтай, зохистой ашиглах хамгаалах нийтлэг шаардлага, 56 зүйл, газар эзэмшигч нь эзэмшил газрын 10-аас доошгүй хувийг ногоон байгууламжтай байна гэсэн шаардлагад нийцүүлэн эзэмшил газарт модлог ургамал тариалах, зүлэгжүүлэх шаардлагатай. Ургамалжилт нь хөрсний үржил шимийг сайжруулах, агаарын бохирдлыг бууруулах, орчны өнгө үзэмжийг сайжруулдаг давуу талтай. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөнд эзэмшил газарт ногоон байгууламж байгуулах төлөвлөгөөг боловсруулав. Үүнд:

- 1 Хот суурин газар тариалах боломжтой, ургалт сайтай, арчилгаа хялбар Улиас, хайлаас модны суулгац тариалах.
- 2 Мод тарьсан талбайд олон наст ургамлаар зүлэгжүүлэлт хийж хөрсний үржил шимийг нэмэгдүүлэх, орчны өнгө үзэмжийг сайжруулах

“Монцемент Билдинг Материалс” ХХК нь үйлдвэрийн төлөвлөгөөнд ногоон байгууламжыг хийхээр төлөвлөж байгаа бөгөөд 2023 онд Хайлаас - 50 ширхэг тарилт хийсэн.

4.

№	Зардлын нэр	Зардал Мян.төг	Гүйцэтгэл	Тайлбар
1	Модны суулгац худалдан авах /50 ш Хайлаас/	4.0*50 = 200.0	Хайлаас мод 50 ширхэгийг батлаж тарьсан. Сонгинохайрхан дүүргийн БО-ны байцаагчтай зөвлөдөг дараа оноос СХД-ийн цэцэрлэгт хүрээлэнд мод тарих ажлыг өрнүүлэхээр тохиролцсон.	СХД-ийн цэцэрлэгт хүрээлэнд мод тарих ажлыг өрнүүлэхээр тохиролцсон бөгөөд 50 ширхэг хайлаас мод хүргүүлсэн.
НИЙТ ДҮН		200.0		

Ногоон байгууламж байгуулах ажлын зардал нийт 200 000 төргөг болсон.

11.

3.3. Осол эрсдэлийн менежментийн тайлан

2.

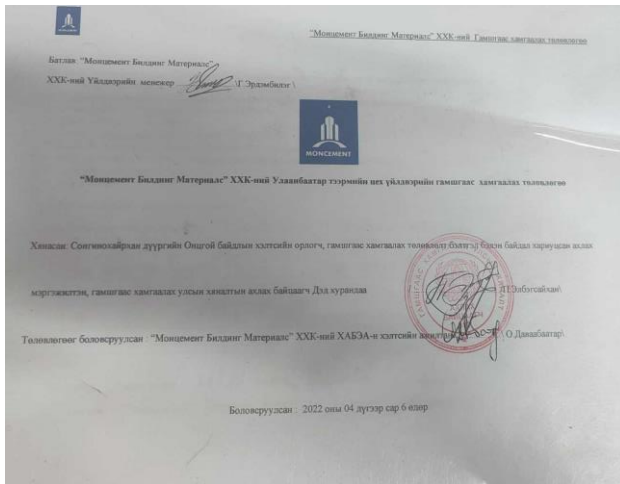
Болзошгүй аюул, осол сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Нэгжийн өртөг /мян.төгрөг/	Нийт зардал /мян.төгрөг/	Гүйцэтгэл	Зураг
	<p>Үйлдвэрийн техник хэрэгслийн аюулгүй байдлыг тогтмол шалгах, хянах, засвар үйлчилгээг тогтмол явуулж болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх.</p>	<p>Барилга байгууламж, ашиглах техник хэрэгсэл</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>Үйлдвэрийн тээврийн хэрэгсэл болон үйлвэрийн тоног төхөөрөмжид байнгын хяналт тавин ажиллаж байна.</p>	
<p>Болзошгүй осол, саатал, техник технологийн шугам сүлжээний гэмтэл, галын гэнэтийн аюул үүсэх, байгалийн гамшиг</p>	<p>Гал унтраах хэрэгслээр бүрэн хангах арга хэмжээ авах, галыг унтраах талаар тодорхой түвшинд бэлтгэлийг хангуулах арга хэмжээ зохион байгуулах</p>	<p>Үйл ажиллагааны турш</p>	<p>Галын хор 20ш x 43.0 = 860.0</p>	<p>860.0</p>	<p>Гал гарч байгаль орчинд сөрөг нөлөө үүсэхээс сэргийлж гал унтраах шаардлагатай цэгт галын хор байрлуулсан.</p>	
		<p>Үйл ажиллагааны турш</p>	<p>Галын сарай 10ш x 822.0 = 8220.0</p>	<p>ХАБЭА зардалд тусгагдсан</p>	<p>Галын сарай 10ш шинээр авч байрлуулсан.</p>	

	Аваар ослын үед авран хамгаалах төлөвлөгөөтэй байх	Үйл ажиллагааны турш	Үйл ажиллагааны зардал		Аваар ослын үед авран хамгаалах төлөвлөгөөг нийслэлийн ОБГ-аар батлуулан мөрдөж ажиллаж байна.	
	Ажиллагсад тоосноос хамгаалах хушуувч, амны маск зэрэг ХХХ-ээр ажилчдыг хангах,	Үйл ажиллагааны турш	Үйл ажиллагааны зардал		Тоосноос хамгаалах зорилготой хушуувч, амны хаалтыг хувиарын дагуу олгодог.	
	Шаардлагатай цэгүүдэд аюулын талаарх анхааруулах тэмдэг, дохио үг, аюулын тухай тэмдэглэгээг ажлын байранд харагдахуйц байрлалд тодоор зурж бичих.	Үйл ажиллагааны турш	100.0	100.0	Шаардлагатай цэгт аюулын талаарх анхааруулах тэмдэг, тэмдэглэгээ байршуулсан.	
Нийт			960.0			

Осол эрсдлийн менежментийн зардал нийт 960 000 төгрөг болсон.

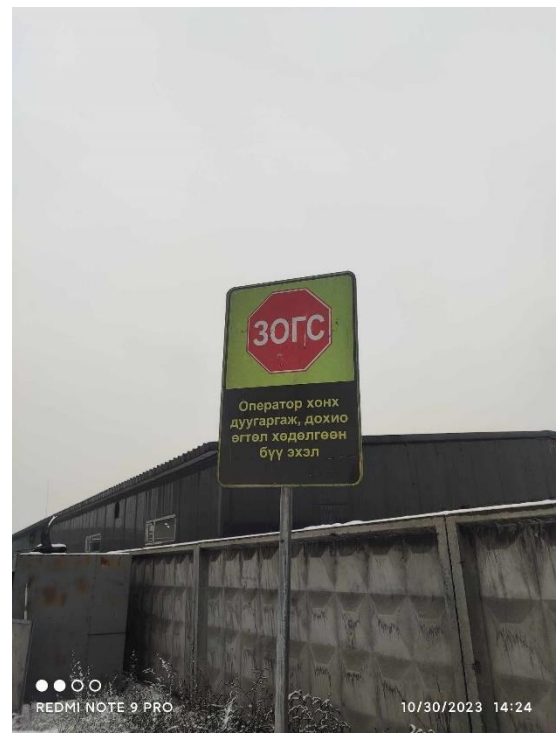
10.

11.

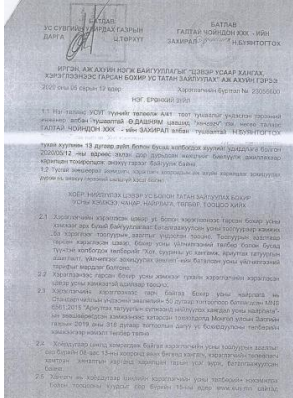

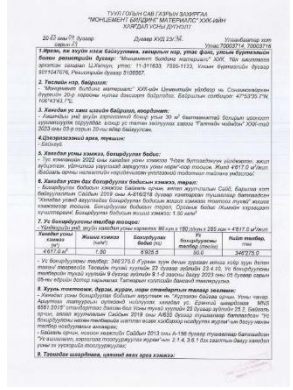
1 2 .

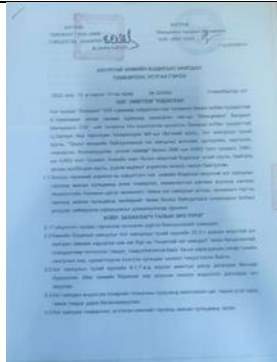
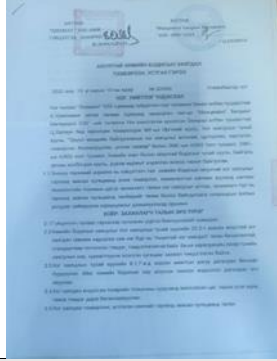

3. 1

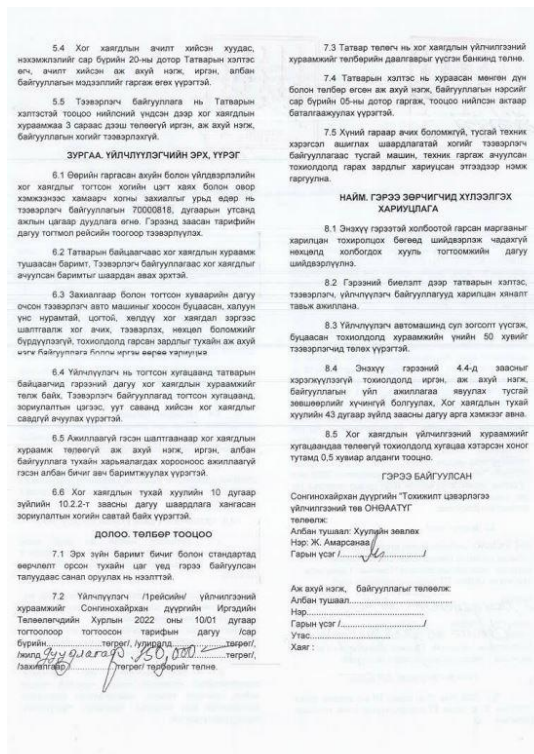
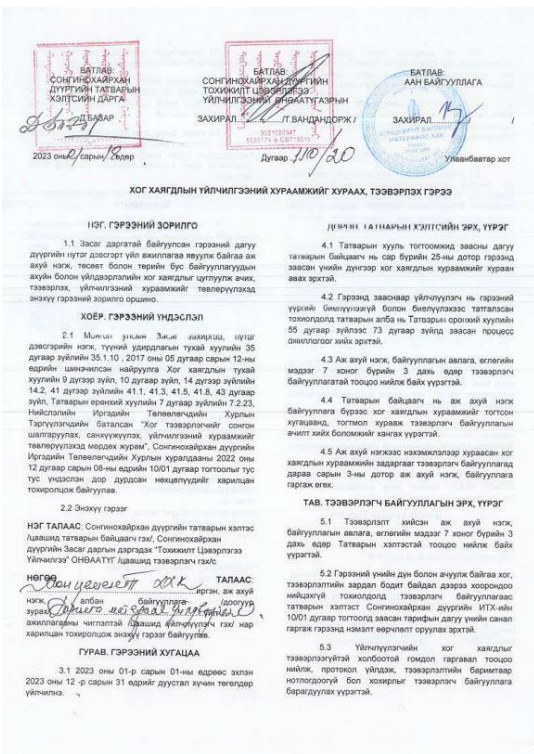
3.4 Хог хаягдлын менежментийн тайлан

7.

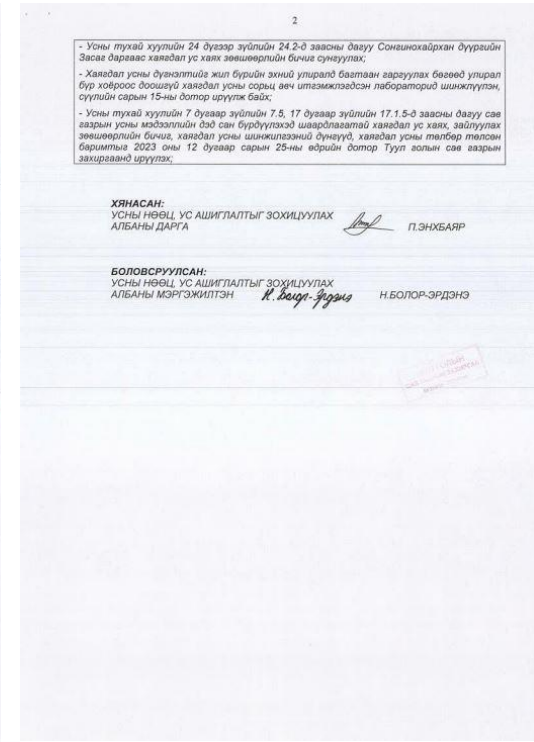
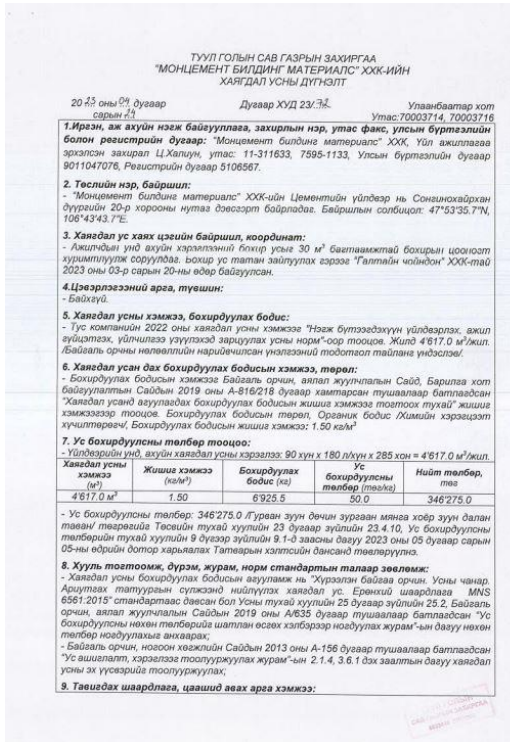
Болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хэмжээ	Нэгжийн Өртөг /мян.төг/	Зардал, мян.төг	Тайлбар	Зураг
Хатуу хог хаягдлыг тогтмол зайлуулагүйгээс орчин бохирдох	Хатуу хог хаягдлыг зөвшөөрөлтэй ААН-тэй гэрээ байгуулж зөвшөөрөгдөх хог хаягдлын цэгт хүргүүлэх	2023 он		Үйл ажиллагааны зардалд тусгагдсан	Хатуу хог хаягдал тээвэрлэх зөвшөөрөл бүхий ААН-тэй гэрээ байгуулж 7 хоногт 1 удаа тээвэрлэлт хийлгэдэг. Нийт 38 тээвэрлэлт хийлгэсэн.	
	Ахуйн хатуу хог хаягдлыг ангилан ялгаж, зайлуулах, дахин ашиглах тогтолцоог нэвтрүүлэх, түр хадгалах цэг байгуулж тохижуулах	2023 он	400.0		Хатуу хог хаягдлыг ангилан ялгах зориулалтын хогийн цэгийг байгуулан ажиллаж байна.	
Шингэн хог хаягдлаар хөрс, газар доорх ус бохирдож болзошгүй	Туул голын сав газрын захиргаанаас Хаягдал усны дүгнэлт гаргуулах	2023 он	346.2		Туул голын сав газрын захиргаанаас Хаягдал усны дүгнэлт гаргуулж, ус бохирдуулсны төлбөрийг төлсөн.	

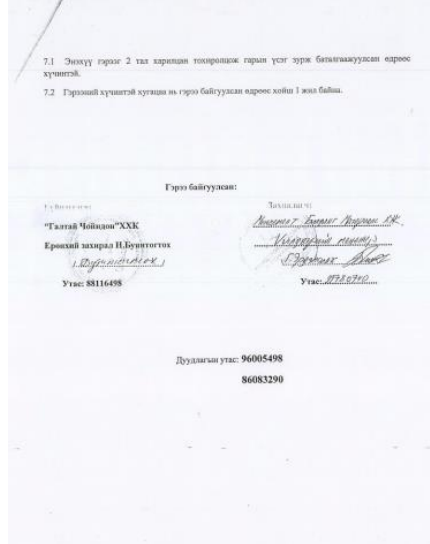
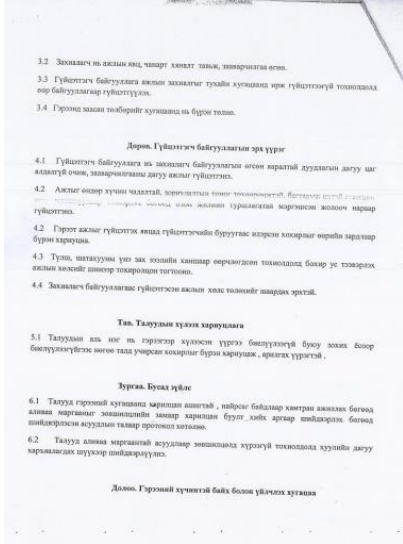
	Шингэн хог хаягдлыг зориулалтын цэг хүргэх зөвшөөрөл бүхий ААН-тэй гэрээ байгуулах	2023 он	3.802.5	Шингэн хог хаягдлыг зөвшөөрөл бүхий ААН-тэй гэрээ байгуулж тухай бүрд нь устгалд оруулж ажиллаж байна.	
Аюултай хог хаягдал	Химийн аюултай хортой бодис тэдгээрийн сав баглаа боодлыг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу эрх бүхий байгууллагад гэрээгээр нийлүүлж устгуулах	2023 он		Химийн аюултай хортой хог хаягдалын сав баглаа боодлыг гэрээнд тусгасны дагуу устгалд оруулдаг.	
Нийт			4.548.775		

Хог хаягдлын менежментийн арга хэмжээний зардал нийт 4 548 775 төгрөг болсон.

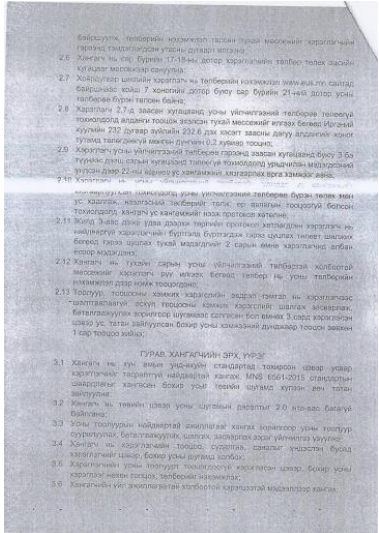
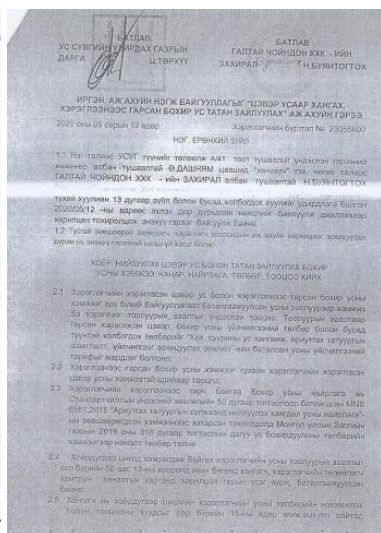

14.

17.

18.

19.

3.5 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

“Байгаль орчныг хамгаалах тухай” хуулийн 3.1 дүгээр зүйл, “Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай” хуульд зааснаар төслийг хэрэгжүүлэх явцад төслөөс байгаль орчинд учруулах сөрөг нөлөөллийг тухай бүр илрүүлэх, түүнийг бууруулах, арилгах зорилгоор байгаль орчны төлөв байдалд тодорхой орон зайд, тодорхой хугацааны дотор, тодорхой давтамжтайгаар ажиглалт, хэмжилт, хяналт явуулах үйл ажиллагааны удирдамжийг Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөр (ОХШХ) гэнэ.

Орчны хяналт, шинжилгээний хөтөлбөр нь “Улаанбаатарын клинкер боловсруулах үйлдвэр” төсөл хэрэгжиж буй бүс нутагт гарч болзошгүй өөрчлөлтүүдийг эрт тодорхойлох, сөрөг нөлөөллийг бууруулах үйл ажиллагааны үр дүнг тайлагнах, авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний үндэслэлийг боловсруулах, орон нутгийн захиргаа, хяналтын байгууллага, нутгийн оршин суугчдад байгаль орчин, амьдрах орчны өөрчлөлтийн талаар бодит мэдээлэл өгөх үндсэн зорилготой.

Иймд төслийг хэрэгжүүлэгч “Монцемент Билдинг Материалс” ХХК нь БО-ны мэргэжлийн байгуулах болох “Ногоон Эко Мандала” ХХК-тай Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хийж гүйцэтгэх гэрээ байгуулсан. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн ажлыг 4400000 /дөрвөн сая дөрвөн зуун мянган/ төгрөгөөр гүйцэтгүүлсэн.

Агаар, ус, хөрс, дуу чимээний хэмжилтийг ОХШХ-ийн тайланд тусгасан.

3.6. Удирдлага зохион байгуулалтын тайлан

9.

Болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хүрээ	Нийт зардал /мян.төг/	Гүйцэтгэл	Зураг
Ажилчдад хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны сургалт семинарыг тогтмол зохион байгуулж, хамруулах	Байгаль орчныг хамгаалах талаар сургалтыг жилд нэг удаа зохион байгуулах, холбогдох дүүргийн байгаль орчны алба, байгаль хамгаалагч нартай харилцан холбоотой ажиллах	Нийт ажилчид	8.400.000	Нийт ажилчдад бүх нийтийн сургалтыг сард 1 удаа зохион байгуулсан	
				Бүх нийтийн сургалтын хүрээнд БО-ны сургалтыг зохион байгуулж ажилладаг.	
Нийслэлийн засаг даргын хэрэгжүүлэх агентлаг Байгаль орчны газрын ус ашиглуулах дүгнэлт гаргуулах		Үйл ажиллагааны хүрээнд	351.380	Нийслэлийн засаг даргын хэрэгжүүлэх агентлаг Байгаль орчны газрын ус ашиглуулах дүгнэлт гаргуулж, төлбөрийг төлсөн	
НИЙТ ДҮН				8.751.380	

Удирдлага зохион байгуулалтын арга хэмжээний ажлын нийт зардал 8 751 380 төгрөг болсон.

Бэлтгэгч: Ц.Сүхбаатар

Дүгнэгч: Ц.Сүхбаатар

Урьдчилсан хэлэлцэгч: Ц.Сүхбаатар

"МОНЦЕМЕНТ БИДИЙН МАТЕРИАЛС"
ХХК-ийн ГҮЙЦЭГТЭХ ЗАХИРАЛ ЦХАЛИҮН
ТАНГА

- Төсөл хэрэгжүүлэгч иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр хаяг, утас, цаас, утсын бүртгэлийн дугаар: "Монцемент Бидийн Материалс" ХХК, Ерөнхий захирал Ц.Халиун, Сүхбаатар дүүрэг, 1 дугаар хороо, Олим, Тэнгэрийн сэг тус, 304 тоот, Утас: Утас: (976)-11-511633, 79851133, Утсын бүртгэлийн дугаар 89115476, Регистрийн дугаар: 510697.
- Төсвийн байршил ХӨ-ЗУ: Сонгинохайрхан дүүрэг, 20 дугаар хороо, Улаанбаатар цэвэр төрийн хашаа, 47°53'35.7"N, 106°43'43.7"E.
- Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний көр төрөл зориулалт: Өдөрт 2400 тн цемент үйлдвэрлэнэ.
- Үйлдвэрийн техникийн, технологийн (ажиллах горим, хүчин чадал): Улаанбаатарын клинкер боловсруулах үйлдвэрийн ундсан тоног төхөөрөж нь, 60тн/цагийн хүчин чадалтай 2 ширхэг тэсрэм бөгөөд цэгт 120 тн, хоногт 2400 тн цемент үйлдвэрлэх хүчин чадалтай. Нийт 70 ажилтантай.
- Үйлдвэрлэх боловсруулах бүтээгдэхүүний хэмжээ: Улаанбаатарын клинкер боловсруулах үйлдвэр.
- Усны эх үүсвэр, нөөц, чанар, хоногт ашиглах хэмжээ: Шоо метрээр: 120 м, 55 м гүнтэй худаас ус авч ашиглах боломжтой. Өдөрт дунджаар 50.0 м³ ус ашигладаг.
- Усны барилга байгууламжууд (мөр, хүчин чадал, барилга, байгууламжийн хэмжээ гэнэ): Улаанбаатарын зориулалтаар гаргасан 2 гүний худаас өөр усны барилга байгууламж байгуулжээ.
- Худал, иргэдийн стандарт, усны тоолуур (Насоны хүчин чадал, мэр: Гүний худалт 0,100-25.75 маркийн усны насосыг 22 метрийн гүнд, Гүний худалт 0,21-5.5 130127-15 маркийн усны насосыг 65м гүнд сурьгуулсан. 202000075 дугаартай LXC-50 загварын 50 мм голчтой тоолуургыг 2020 оны 5 сарын 21-ны өдөр сурьгуулсан; 100000046 дугаартай LXC-50 загварын 50мм голчтой усны тоолуургыг 2020 оны 5 сарын 19-ны өдөр баталгаажуулсан. 2022 оны 2 сарын 10-ны өдрийн байдлаар тоолуурын заалт 012500), 0000052).
- Дамжуулах байгууламж (аутам сулзаны урт, диаметр, эх үүсвэр) Худаас 50 мм голчтой PVC хоолойгоор холбогдсон.
- Халдвал бодир усны хэмжээ, цэвэрлэгээний арга, түвшин: Унд худаас гарал ахуйн бодир ангиныг 20 м баталгаатай боовийн црэнэт хуримтлуулж сар тутам суруулж аялгуулдаг.
- Байгаль орчны үнэлгээ, нөхцөл: Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нэрйичлэсэн үнэлгээг "Аамд таваг эрдэнэ" ХХК-иэр хийжээ. Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын маанар батлуулсан.

13.06.2023

- Онцгой нөхцөл:
 - Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайд, Барилга хот байгуулалтын сайдын 2019 оны А-230/127 дугаартай тушаалаар батлагдсан "Усны сан бүхий газар, усны эх уусуурын онцгой болон энгийн хамгаалалтын, зургуу ахуйн хориглолтын дүгэмийг мөрдөж журмын 3.18 дэх заалтад заасны дагуу эрүүл ахуйн хориглолтын бүсийг байгуулан мөрдөж ажиллах.
- Холбогдох хууль, дүрэм, журам, норм стандартын дагуу усны зарцуулалтыг тооцоо:
 - 1. Ажилтан албан хаагч өдөрт 180 л ус хэрэглэнэ гэж үзсэн 285 хоногт 77'189'275.3465 м³.
 - Хилд хэрэглэлийн системд 80 м³ ус ашиглана.
 - Нийт 3545 м³.
- Холбогдох хууль, тогтоол үйлдвэрлэл дагуу оногдуулах усны нөөцийн төлбөрийн хэмжээ: "Усны экологи, эдийн засгийн үнэлгээг шинэчлэх батлах тухай" Монгол Улсын Засгийн Газрын 2011 оны 302, "Усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь хэмжээг тогтоох, өөрчлөх тухай", "Тогтоолын хаварлалтад өөрчлөлт оруулах тухай" Монгол Улсын Засгийн газрын 326, 327 дугаар тогтоолуудыг үндэслэн төлбөрийг тооцооно:
 - 1 м³ усны нөөц ашигласны төлбөр 9440 төг/м³ * 0.0715% / 100% = 99.12 төг
 - 15% - Усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь, хэмжээ / үйлчилгээ /
 - 0.07 - Ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүл /
 - 3545 м³ * 99.12 төг * 351,380.4 төг / лурван зуун тавин нэгэн мянга, гурван зуун наян төгрөг /
- Тавигдах шавардлага, цашид авах арга хэмжээний талаархи зөвлөмж:
 - Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.6, 28.8, 29.1-д заасны дагуу Сонгинохайрхан дүүргийн Засаг даргын Тамгын газар ус ашиглах зөвшөөрөл, эрхийн бичиг авч, 2022 оны ус ашиглах гэрээ тоолуурын 17260 м³-ээс хойш тооцож гэрээ байгуулах.
 - 2022 оны усны нөөц ашигласны төлбөрийг тоолуурын заалтаар тооцон 12 дугаар сарын 25-ны өдөр Сонгинохайрхан дүүргийн Татварын хэлтсийн дансанд төвлөрүүлэх. 1 м³ усны нөөц ашигласны төлбөр 99.12 төг.
 - Гүний худгалын уснаас дээж авч хими болон бактериологийн шинжилгээ хийлгэн үндэсний усны стандартын шавардлага хангасан тохиолдолд усны ашиглах Сонгинохайрхан дүүрэг дм мэргэжлийн зөвлөлийн хэлтэст хандаж шинжилгээ хийлгэх /
 - Тоолуурын заалтын баталгаа алдагдсан, шугам хоолойгоос салгасан тохиолдолд усны нөөц ашигласны төлбөрийг ус ашигуулах дүгэмтээр тооцох оногдуулагыг анхаараж
 - Жил бүрийн 1 дүгээр улиралд баглан тухай оны ус ашигуулах дүгэмтэй гаруулж байх. Дүгэмтэй зэрэгцээ өтүү ашигласан усны Засгийн газрын 2016 оны 99 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Эвширсэн хэмжээгээ өтүү ашигласан усны төлбөр тооцох журам"-ын дагуу шалтан өгөх хэлбэрээр тооцоог анхаараж.
 - Усны нөөц ашигласны төлбөрийг хугацаанд нь төлөхгүй тохиолдолд Усны тухай хуулийн 33.1-10-д заасны дагуу хэрэгжүүлэх тооцоог анхаараж.
 - Унд ахуй, үйлчилгээгээр гарч байгаа бодир усны стандартын шавардлагад нийцэл шаварлах, цэвэрлээд гарсан усны ногоон байгууламж, зам талбайн усалгаа, машин тэрэг угаах, ариун цэврийн байгууламжид ашиглах боломжийг бүрдүүлж ажиллах.

- Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дэх заалтад заасны дагуу бодир ус хаах зайлуулах дүгэмтэй Туул голын сав газрын захиргаанаас авч, дүргийн Засаг даргын Тамгын газартай бодир ус хаах зайлуулах гэрээ байгуулах.
- Байгаль орчны хамгаалах, байгалийн нөөцийг хэмжээтэй байгуулах ашиглах шавардлын хэрэгцээ гэл тусга, улашын өрөө, ширхүүрт мэдрэгчтэй төхөөрөж сурьгуулж усныг хэмжих.
- Хур бороо цэс мөсний усны хуримтлуулж ногоон байгууламж, зам талбайн усалгааид хэрэглэх.
- Байгууллагын хашаанд мод тарих, зүлгэлүүлэх аялж эзлэх байгуулах.

Хувий: Сонгинохайрхан дүүргийн Засаг даргын Тамгын газар, Татварын хэлтэст

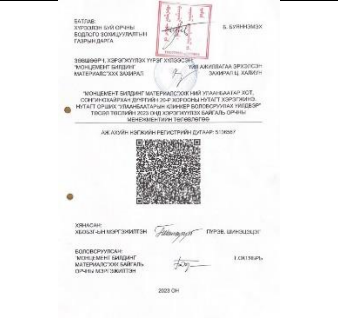
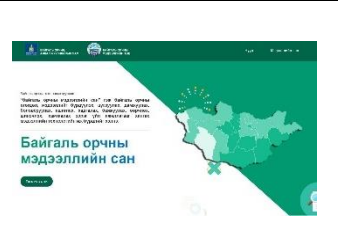
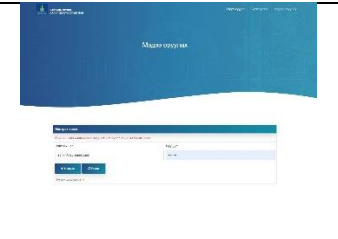

0. 2

3.7. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх хуваарь

Байгаль хамгаалах төлөвлөгөөг төсөл хэрэгжих хугацааны туршид хэрэгжүүлнэ.

Төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхдээ дараах хуваарийг дагуу арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэн ажиллалаа.

Байгаль орчны төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхдээ Нийслэлийн БОГ болон СХД-ийн ЗДТГ-т төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн талаар тогтоосон хугацаанд тайланг гаргаж мэдээлж байна.

БОМТ хэрэгжилтийг тайлагнах, хэлэлцүүлэх байгууллагууд	Тайлагнах, хэлэлцүүлэх хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Хугацааны тов	Гүйцэтгэл	Зохион байгуулах газар	Төсөв /мян.төг/	Зураг
Нийслэлийн БОГ	2023 оны БОМТөлөвлөгөө	БОМТөлөвлөгөөг танилцуулах, хэвэлмэл байдлаар хүргүүлэх	Төлөвлөгөө батлагдснаас хойш 14 хоногт	2023 оны БОМТ-г БОАЖЯ-аар батлуулсан.	Монцемент Билдинг Материалс ХХК	300.0	
СХД-ийн ЗДТГ		Батлагдсан төлөвлөгөө хэвэлмэл байдлаар хүргүүлэх	Жилд нэг удаа	Батлагдсан төлөвлөгөө хэвэлмэл байдлаар хүргүүлэх			
2023 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан	Тайлан дүгнүүлэх	2023 оны тайлан	2023 оны 11-р сарын 1	2023 оноос эхлэн БОМТ-ний биелэлтийг цахим байдлаар хүлээн авч байгаатай холбоотой компанийн цахим хаягийг үүсгэж тайлан илгээх боломжтой болгосон.	Нийслэлийн БОГ		
	Тайлан батлуулах	2023 оны тайлан	2023 оны 2-р сарын 15-ны дотор	2023 оноос эхлэн БОМТ-ний биелэлтийг цахим байдлаар хүлээн авч байгаатай холбоотой компанийн цахим хаягийг үүсгэж тайлан илгээх боломжтой болгосон.	БОАЖЯ-ны ХБОБНУГ		
Нийт дүн						300.0	

Олон нийтэд тайлагнах ажилд 300 000 төгрөгийг зарцуулсан.

БАТЛАВ:
ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧНЫ
БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТЫН
ГАЗРЫН ДАРГА

Б. БУЯННЭМЭХ

ЗӨВШӨӨРЧ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН:
"МОНЦЕМЕНТ БИЛДИНГ
МАТЕРИАЛС"ХХК ЗАХИРАЛ

ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЭЛСЭН
ЗАХИРАЛ Ц. ХАЛИУН

"МОНЦЕМЕНТ БИЛДИНГ МАТЕРИАЛС"ХХК НИЙ УЛААНБААТАР ХОТ,
СОНГИНОХАЙРХАН ДҮҮРГИЙН 20-Р ХОРООНЫ НУТАГТ ХЭРЭГЖИНЭ.
НУТАГТ ОРШИХ "УЛААНБААТАРЫН КЛИНКЕР БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭР"
ТӨСӨЛ ТӨСЛИЙН 2023 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 5106567

ХЯНАСАН:
ХБОБЗГ-ЫН МЭРГЭЖИЛТЭН

ПҮРЭВ. ШИНЭЦЭЦЭГ

БОЛОВСРУУЛСАН:
"МОНЦЕМЕНТ БИЛДИНГ
МАТЕРИАЛС"ХХК БАЙГАЛЬ
ОРЧНЫ МЭРГЭЖИЛТЭН

Т.ОКТЯБРЬ

2023 ОН

Зураг 27. 2023 оны Байгаль орчны менежментийн батлагдсан төлөвлөгөө

АШИГЛАСАН МАТЕРИАЛ

1. Төслийн Техник эдийн засгийн үндэслэл
2. Төслийн Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын ерөнхий үнэлгээгээний дүгнэлт
3. Төслийн Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээгээний тайлан
4. БОМТ боловсруулахдаа Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 29 –ний өдрийн А/618 тоот тушаалын хавсралтаар батлагдсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам”
5. Байгаль орчин ногоон хөгжлийн яамны вэб сайт –www.met.gov.mn
6. Эрхзүйн мэдээллийн сайт – www.legalinfo.mn

ХАВСРАЛТУУД

- Хавсралт 1. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ
- Хавсралт 2. БОМТөлөвлөгөөний биелэлтийн зураг
- Хавсралт 3. Ерөнхий үнэлгээний хуулбар
- Хавсралт 4. БОННУ-ний батлагдсан нүүр
- Хавсралт 5. CD